

CENTAR ZA EKOLOGIJU I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Propisi u oblasti bezbednosti i zdravlju na radu

Ova oblast ima dugu tradiciju u zemljama EU i stalno se dograđuje. Okvirna Direktiva, koja uređuje ovu oblast je doneta još 1989. godine. U skladu sa odlukom Vlade Republike Srbije da se započne proces harmonizacije naših propisa sa propisima EU, donesen je Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu, 2005. godine, čime su stvoreni uslovi da se ova oblast uredi na potpuno nov način. U izradi Zakona korišćena su osnovna rešenja iz okvirne Direktive 89/391/EEZ o uvođenju mera za podsticanje poboljšanja bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu, kao i rešenja iz posebnih direktiva, donetih na osnovu pomenute okvirne direktive.

Da bi se ova oblast bolje sagledala, jedan broj direktiva je preveden na srpski jezik. Prevedene su sledeće direktive:

- Direktiva Saveta 89/391/EEZ o uvođenju mera za podsticanje unapređenja bezbednosti i zdravlja radnika na radu
- Direktiva Saveta 89/654/EEZ o minimumu zahteva za bezbednost i zdravlje na radnom mestu
- Direktiva Saveta 89/655/EEZ o minimumu zahteva za bezbednost i zdravlje radnika prilikom korišćenja opreme za rad na radu
- Direktiva Saveta 89/656/EEZ o minimalnim zdravstvenim i bezbednosnim zahtevima za korišćenje lične zaštitne opreme od strane radnika na radnom mestu
- Direktiva Saveta 90/269/EEZ o minimalnim zdravstvenim i bezbednosnim zahtevima prilikom ručnog prenošenja tereta, kada postoji poseban rizik od povreda leđa radnika
- Direktiva Saveta 90/270/EEZ o minimalnim bezbednosnim i zdravstvenim zahtevima za rad sa uređajima sa ekranima
- Direktiva Saveta 90/394/EEZ o zaštiti radnika usled izlaganja kancerogenim materijama na radu
- Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2000/54/EZ o zaštiti radnika od rizika u vezi sa izlaganjem biološkim agensima na radu
- Direktiva Saveta 92/57/EEZ o primeni minimalnih bezbednosnih i zdravstvenih zahteva na privremenim ili pokretnim gradilištima
- Direktiva Saveta 92/58/EEZ o minimalnim zahtevima za određivanje bezbednosnih i zdravstvenih znakova na radu
- Direktiva Saveta 92/85/EEZ o uvođenju mera za podsticanje poboljšanja bezbednosti i zdravlja na radu trudnica ili porodilja i dojilja
- Direktiva Saveta 92/91/EEZ u vezi sa minimalnim zahtevima za poboljšanje zaštite bezbednosti i zdravlja radnika u delatnostima ekstrakcije rude bušenjem
- Direktiva Saveta 92/104/EEZ o minimalnim zahtevima za unapređenje zaštite bezbednosti i zdravlja radnika u površinskim i podzemnim rudnicima

- Direktiva Saveta 93/103/EZ o minimalnim bezbednosnim i zdravstvenim zahtevima za rad na ribarskim brodovima
- Direktiva Saveta 98/24/EZ o zaštiti zdravlja i bezbednosti radnika od rizika povezanim sa hemijskim agensima na radu
- Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 1999/92/EZ o minimalnim zahtevima za poboljšanje bezbednosti i zaštite zdravlja radnika, koji mogu biti ugroženi eksplozivnom atmosferom
- Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2002/44/EZ o minimalnim zdravstvenim i bezbednosnim zahtevima u vezi sa izlaganjem radnika rizicima nastalim iz fizičkih agenasa (vibracija)
- Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2003/10/EZ o minimalnim zdravstvenim i bezbednosnim zahtevima u vezi sa izlaganjem radnika rizicima nastalih od fizičkih agenasa (buka)
- Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2004/40/EZ o minimalnim zdravstvenim i bezbednosnim zahtevima u vezi izlaganja radnika rizicima nastalih dejstvom fizičkih agenasa (elektromagnetnih polja)

Jedan deo direktiva se odnose i na rad u metalskoj i elektro industriji, tako da na njih treba posebno obratiti pažnju pri proceni rizika za pojedina radna mesta, kao i o zaštitnoj opremi, koju treba predvideti.

U Srbiji je, pored Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu, donet i niz pravilnika i uredbi, koje bliže regulišu ovu oblast, a usklađeni su sa direktivama EU.